

Bronius GRIGELIONIS

Fizikos ir matematikos mokslų daktaras, profesorius, garsios atsitiktinių procesų teorijos mokyklos kūrėjas.

Gimė 1935 m. lapkričio 1 d. Ičiūnuose (Vaškų vlsč., Biržų apskr.). Mirė 2014 m. gegužės 24 d. Vilniuje.

1954 m. baigęs Žeimelio (Pakruojo r.) vidurinę mokyklą, 1954–1959 m. studijavo Vilniaus universiteto Fizikos ir matematikos fakultete, 1959–1962 m. mokėsi aspirantūroje Kijevo ir Maskvos universitetuose. 1963 m. apgynė fizikos ir matematikos mokslų kandidato (dabar – daktaro), o 1969 m. – fizikos ir matematikos mokslų daktaro (dabar – habilituoto daktaro) disertacijas. 1971 m. B. Grigelioniui suteiktas profesoriaus vardas, 1987 m. išrinktas Lietuvos mokslų akademijos tikroju nariu.

B. Grigelionis 1959 m. pradėjo dirbti tuometiniame Fizikos ir matematikos institute (dabar – Vilniaus universiteto Matematikos ir informatikos institutas) vyresniuoju moksliniu bendradarbiu, 1970 m. tapo Matematinės statistikos sektoriaus vadovu, kuriam vadovavo 35-erius metus.

Akad. B. Grigelionio mokslinio darbo sritis – atsitiktinių procesų teorija ir jų statistika. Jis yra daugiau kaip 130 mokslinių publikacijų tikimybių teorijos ir matematinės statistikos tematika autorius. Sukūrė garsią atsitiktinių procesų teorijos mokyklą. Jis pirmasis Lietuvoje susidomėjo draudos ir finansų matematinėmis problemomis. Iš profesoriaus rasto modelio gerai matyti realių finansinių duomenų statistinės savybės. Jam vadovaujant disertacijas apsigynė 19 matematikų, 8 iš jų vėliau tapo habilituotais daktarais ir profesoriais. B. Grigelionis – vienas Lietuvos mokslininkų sąjungos steigėjų.

Iki pat mirties B. Grigelionis dirbo VU Matematikos ir informatikos instituto Atsitiktinių procesų skyriuje, buvo aktyvus mokslininkas, Tarptautinio statistikos instituto, Tarptautinės Bernulio draugijos, Lietuvių katalikų mokslų akademijos akademikas. 2012 m. „Springer“

leidykla išleido jo monografiją „Student's t-distribution and related stochastic processes“, 2013 m. tos pačios „Springer“ leidyklos išleistame matematinės statistikos darbų rinkinyje publikuotas straipsnis „On the nonlinear filtering equations for superprocesses in random environment“.

Prof. B. Grigelionio mokslo darbai 1969 m. įvertinti Lietuvos mokslo premija, jis buvo Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio tarybos, pirmojo Seimo narys, apdovanotas Lietuvos nepriklausomybės medaliu už nuopelnus atkuriant ir įtvirtinant Lietuvos nepriklausomą valstybę 1990–2000 metais.

Prof. B. Grigelionis buvo, Lietuvos mokslo tarybos narys, Visuotinės lietuvių enciklopedijos redaktorių tarybos narys, Pasvalio rajono Garbės pilietis, Vilniuje gyvenančių pasvaliečių bendrijos pirmininkas. Pasvalyje vyksta Panevėžio apskrities vidurinių mokyklų jaunųjų matematikų olimpiados, kur jaunieji matematikai varžosi dėl profesoriaus B. Grigelionio taurės.

Parengė

LMA Matematikos, fizikos ir chemijos
mokslų skyriaus mokslinė sekretorė
Silva Aukštinaitytė

Naudoti šaltiniai:

1. MFCHM skyriaus archyvas.
2. VU Matematikos ir informatikos instituto tinklalapio archyvas.
3. Mokslo ir enciklopedijų leidybos centro (MELC) „Visuotinė lietuvių enciklopedija“ elektroninė versija:
<https://www.vle.lt/Straipsnis/Bronius-Grigelionis-27436>

Virginijos Valuckienės nuotrauka